BanqueNationaleBank DE BELGIQUE VAN BELGIË
Eurosystem

10 augustus 2017

Macro-economische en budgettaire impact van het door het kabinet van de minister van Financiën gereviseerde taxshiftscenario en vergelijking met de oefening van november 2015

Het kabinet van de minister van Financiën heeft de Nationale Bank gevraagd om (i) de macro-economische impact van een herziene versie van de taxshift te beoordelen, (ii) de budgettaire gevolgen van de taxshift te spreiden over de Entiteiten I en II, (iii) een evaluatie te maken van het aantal ondernemingen dat dankzij de taxshift zou kunnen worden gecreëerd en (iv) een ex post beoordeling te maken van de gecreëerde banen en van de kenmerken van die banen (deeltijdarbeid, sectoren, enz.).

Via deze nota, geeft de Bank een antwoord op de eerste twee hierboven geformuleerde vragen. Ze steunt daarbij onder meer op haar macro-economisch kwartaalmodel. Dat model kan jammer genoeg geen antwoord bieden op de laatste twee vragen. Net als de meeste macro-economische modellen berust dat model op de hypothese van representatieve subjecten, zodat niet de ondernemingen en hun levenscyclus worden gemodelleerd, maar wel de productieve sector in zijn geheel. Om te voorzien in de vraag naar goederen en diensten huurt die productieve sector productiefactoren, arbeid en kapitaal. In het model wordt arbeid gemeten in gewerkte uren die vervolgens worden omgezet in werknemers door het totale volume van in de private sector gewerkte uren te delen door de gemiddelde arbeidsduur. Om ex post het aantal en het type arbeidsplaatsen te evalueren die zijn gecreëerd dankzij de begrotingsmaatregelen die onder de term taxshift vallen, is een andere soort analyse vereist die gebaseerd is op het bestuderen van afzonderlijke gegevens waarover de Bank niet beschikt, en de periode waarvoor op dit ogenblik dergelijke gegevens voorhanden zijn, is nog te kort om enige vaststelling te kunnen doen.

* * * * *

Deel 1. Macro-economische impact van de taxshift

In wat het eerste hierboven geformuleerde verzoek betreft, geeft deze nota een korte toelichting bij de door het kwartaalmodel van de NBB berekende macro-economische impact op de Belgische economie van het door het kabinet van de minister van Financiën gereviseerde taxshiftscenario. Deze nota heeft een identieke structuur als deze van november 2015. De wijzigingen in de nota slaan op de perimeter van de taxshift, de voorziene bedragen van de bestedingen, de financiering ervan en de timing van deze bedragen.

Het belangrijkste verschil tussen deze versie en die van november 2015 betreft de definiëring van de perimeter van de taxshift. Zoals blijkt uit de eerste samenvattende tabel hieronder, is de herziening er voornamelijk op gericht om, gespreid over vijf jaar, een gecumuleerd bedrag van € 1,881 miljard maatregelen ten gunste van de koopkracht van de gezinnen aan de perimeter van de taxshift te onttrekken. Het gaat overwegend om de rubriek ‘verhoging welvaartsenveloppe en bestrijding fiscale pensioenval en sociale correctie van de taxshift’, dat is maatregel B_K.2 van de tabel in Bijlage 1, p. 6, van de nota van november 2015. Ter herinnering: volgens de simulaties in de studie van november 2015 (cf. Bijlage 8, Tabel B_K.2, p. 13), zorgt de maatregel ‘verhoging van welvaartsenveloppe …’, ten belope van een totaal bedrag van € 1,913 miljard gespreid tussen 2015 en 2020, tegen 2021 voor een gecumuleerde toename van de reële bedrijvigheid met 0,4 procentpunt, waarvoor 11 100 arbeidsplaatsen worden gecreëerd, en doet hij de overheidsschuldratio met 0,8 procentpunt stijgen.

Wanneer bijgevolg deze maatregel uit de perimeter van de taxshift gelicht wordt, zal de totale impact op de Belgische economie van de overige maatregelen in dezelfde grootteorde wijzigen, zoals aangegeven in de tabel op p. 4 van deze nota. De kleine verschillen ten opzichte van de in de vorige paragraaf vermelde cijfers worden veroorzaakt door minieme verschillen in de gebudgetteerde bedragen en in de fasering van de overige rubrieken van de taxshift, zoals die zijn opgenomen in deze simulatie ten opzichte van die van november 2015. Teneinde het effect van die geringe verschillen volledig transparant te maken, wordt in bijlage 26, p. 33, een gedetailleerde vergelijking gemaakt tussen het herziene taxshiftvoorstel van het kabinet van de minister van Financiën en een versie van het initiële scenario van november 2015, waarbij de welvaartsenveloppe werd verwijderd.

Volgens het nieuwe scenario bestaat deze belastingverschuiving aan de bestedingszijde uit een gefaseerde invoering, tussen eind 2015 en 2020, van beleidsimpulsen met betrekking tot het verbeteren van de koopkracht van de gezinnen en de competitiviteit van de bedrijven, ter waarde van 9,341 miljard euro (dat is 1,8 % van het verwachte bbp voor 2021). Aan de financieringszijde bestaat de taxshift uit een gefaseerde invoering, eveneens tussen eind 2015 en 2020, van verhogingen van indirecte belastingen en niet-arbeidsgebonden maatregelen, ter waarde van 4,555 miljard euro (dat is 0,9 % van het verwachte bbp voor 2021). Aangezien in dit taxshiftscenario de ex-ante cumulatieve bestedingen 4,786 miljard hoger (dat is 0,9 bbp procentpunten) liggen dan de ex-ante cumulatieve financiering, kan de positieve globale impact ervan op de groei en de werkgelegenheid niet enkel op het conto van de belastingverschuiving geschreven worden. Door de fasering van de maatregelen en de netto-positieve terugverdieneffecten ervan op de overheidsfinanciën zullen echter de effectieve niet-gefinancierde saldi beperkter zijn dan de initiële, met een piek van 0,4 procentpunt in 2019.

Samengevat ziet de (ex-ante) omvang en de fasering van de voorziene belastingverschuiving er, per jaar, als volgt uit:

Door het Kabinet gereviseerde taxshiftscenario

Samenvatting van de bestedings- en financieringsinitiatieven per jaar: fasering

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM
BESTEDINGEN (miljoen €)							
Koopkracht april 2017	583	1 694	58	1 572	1 539	0	5 446
verschil met november 2015	*-300*	*-599*	*-273*	*-103*	*-295*	*-311*	*-1 881*
Competitiviteit	30	1 652	357	559	309	988	3 895
verschil met november 2015	*-111*	*-102*	*-3*	*-3*	*-4*	*-4*	*-227*
TOTAAL TE FINANCIEREN: koopkracht + competitiviteit	613	3 347	415	2 131	1 848	988	9 341
totale verschil met november 2015	*-411*	*-700*	*-276*	*-106*	*-299*	*-315*	*-2 108*
FINANCIERING (miljoen €)							
BTW en accijnzen	270	1 409	366	519	172	0	2 736
verschil met november 2015	*-98*	*279*	*-34*	*-6*	*15*	*-67*	*89*
Niet-arbeidsgebonden	393	857	413	172	- 124	0	1 709
verschil met november 2015	*-145*	*-154*	*3*	*132*	*-171*	*-60*	*-396*
Overige netto-financieringsmaatregelen	10	145	- 65	10	10	0	110
verschil met november 2015	*0*	*150*	*-140*	*10*	*10*	*0*	*30*
TOTALE FINANCIERING: indirecte belastingen + niet-arbeidsgebonden	673	2 411	714	701	58	0	4 555
totale verschil met november 2015	*-243*	*275*	*-171*	*136*	*-146*	*-127*	*-277*
OP VOORHAND NIET GEFINANCIERD SALDO (miljoen €)	- 59	936	- 299	1 430	1 790	988	4 786
totale verschil met november 2015	*- 168*	*- 975*	*- 105*	*- 242*	*- 153*	*- 188*	*-1 831*

Een meer gedetailleerd overzicht van bovenstaande informatie is terug te vinden in bijlage 1. In de laatste kolom wordt tevens een verwijzing gemaakt naar de specifieke tabellen met de berekeningen van de macro-economische impact voor alle individuele scenario's.

Voor de berekening van de macro-economische impact van alle in deze taxshift voorziene bestedingen en de financiering ervan, werd gebruik gemaakt van de NBB-simulatieresultaten uit de nota 'Socialezekerheidsbijdrageverminderingen en herfinancieringsmaatregelen' van april 2011, een door de Nationale Bank uitgevoerde studie in samenwerking met het Federaal Planbureau, al werden in de hier

voorliggende studie uiteraard de omvang van de maatregelen en de timing ervan aangepast[1]. Deze nota geeft tevens een goede samenvatting van de transmissiemechanismes die in de economie aan het werk zijn bij het invoeren van de individuele bestedings- en financieringsinitiatieven. Bijlage 2 bevat de nodige informatie om de correcte link te leggen tussen de in deze taxshift voorziene beleidsinitiatieven aan de bestedings- en financieringszijde en de achtergrondinformatie zoals beschreven in de nota Socialezekerheidsbijdrageverminderingen en herfinancieringsmaatregelen van april 2011.

Aangezien de maatregelen slechts gefaseerd worden ingevoerd, werd voor een simulatiehorizon van zeven jaar geopteerd (2015-2021), zodat ook de macro-economische effecten van de laatste schijven nog grotendeels hun uitwerking kunnen vinden. Voor de scenario's in het kader van de verlaging van de werkgeversbijdragen ("B_C.1" in bijlagen 1 en 2) werd, op basis van de notificaties, ervan uitgegaan dat een deel betrekking heeft op lineaire verminderingen (tussen 75 % en 80 % naargelang de periode) en de rest gericht is op de lage lonen.

Verder is het ook nodig rekening te houden met volgende expliciete modelkeuzes of -beperkingen:

Bij de berekening van de hier gepresenteerde resultaten werd uitgegaan van de hypothese van "exogene reële lonen": dit wil zeggen dat zowel de werkgevers als de werknemers ermee akkoord gaan om de negatieve gevolgen van dit taxshiftscenario noch op elkaar, noch op de overheid te verhalen via nieuwe onderhandelingen over het reële loon.

De impact op de prijzen van de financieringsmaatregelen m.b.t. de indirecte fiscaliteit werd, voor zover zij betrekking heeft op producten die zich bevinden in de gezondheidsindexkorf, niet geneutraliseerd, en kan dus via de werking van de automatische loonindexering een impact hebben op de nominale lonen.

Aangezien in het gebruikte econometrische model het arbeidsaanbod niet gemodelleerd wordt, kan (vooral in het kader van de belastingverlaging voor de gezinnen) geen verbetering van de activiteitsgraad gesimuleerd worden in vergelijking met het basisscenario.

Niettegenstaande het gebruikte model geen expliciete formulering van 'delokalisatie-effecten' bevat, worden -voor zover de beslissing om nieuwe (binnenlandse of buitenlandse) bedrijven op te zetten of bestaande bedrijven van het buitenland naar België te verhuizen gebaseerd is op het gestegen verwachte investeringsrendement of de verbeterde relatieve prijscondities- dergelijke effecten wel degelijk mee in rekening gebracht.

De effecten van portfolioverschuivingen daarentegen, die het gevolg zijn van de gewijzigde relatieve rendementen van de verschillende beleggingsinstrumenten na de invoering van de uitbreiding van de fiscale vrijstelling, werden niet becijferd.

In de drie tabellen op volgende pagina wordt op een beknopte wijze de impact van dit taxshiftscenario op de belangrijkste variabelen van de Belgische economie weergegeven. De bovenste tabel bevat de resultaten van de globale taxshift (het saldo van het volledige bestedingsscenario en het volledige financieringsscenario), terwijl de tabellen er onder individueel focussen op de bestedingszijde respectievelijk de financieringszijde. Een meer uitgebreide berekening van de macro-economische impact voor de individuele scenario's aan zowel de bestedings- en financieringszijde, samen met een aantal hergroeperingen, is te vinden in de tabellen in bijlage bij deze nota[2]. Meer in het bijzonder toont bijlage 3 een overzicht van gedetailleerde resultaten na zeven jaar, van alle maatregelen, gehergroepeerd naar koopkracht- en competitiviteitsinitiatieven aan de bestedingskant en naar indirecte fiscaliteit, niet-arbeidsgebonden en netto-overige maatregelen aan de financieringszijde.

1 In bijlage 29 wordt kort ingegaan op de belangrijkste verschillen tussen de modellen van beide instellingen.

2 De tabelnamen bevatten een "B" voor bestedingsinitiatieven en een "F" voor financieringsinitiatieven en verder een "K" voor de koopkrachtscenario's, een "C" voor de competitiviteitsscenario's, een "IB" voor scenario's met betrekking tot indirecte belastingen, "NA" voor niet-arbeidsgebonden scenario's en "ONF" voor de overige netto-financieringsmaatregelen. Daarnaast bevatten ze een volgnummer binnen elk van deze categorieën.

Macro-economische impact van alle bestedings- en financieringsinitiatieven (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bbp (naar volume)	0.0	0.1	0.3	0.4	0.7	1.0	1.2
verschil met november 2015	*0.0*	*-0.1*	*-0.2*	*-0.3*	*-0.3*	*-0.3*	*-0.4*
Werkgelegenheid (in eenheden), private sector	200	4 900	12 700	19 800	29 100	41 300	52 100
verschil met november 2015	*- 200*	*-1 200*	*-3 600*	*-6 900*	*-9 500*	*-11 200*	*-12 400*
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.1	0.3	0.3	0.8	1.4	1.6	1.6
verschil met november 2015	*-0.1*	*-0.4*	*-0.5*	*-0.6*	*-0.7*	*-0.8*	*-0.8*
Consumptieprijzen	0.1	0.5	0.7	0.8	0.8	0.6	0.3
verschil met november 2015	*0.0*	*0.1*	*0.1*	*0.1*	*0.1*	*0.1*	*0.1*
Primair overheidssaldo (in % bbp, niet gecumuleerd)	0.0	-0.1	0.1	-0.2	-0.4	-0.2	-0.1
verschil met november 2015	*0.0*	*0.3*	*0.2*	*0.2*	*0.2*	*0.2*	*0.1*
Overheidsschuld (in % bbp)	-0.1	-0.2	-0.4	-0.4	0.0	0.1	0.2
verschil met november 2015	*0.0*	*-0.3*	*-0.3*	*-0.5*	*-0.6*	*-0.8*	*-0.9*
pm: ex-ante impact van de netto-bestedingen op primair saldo (in % bbp van het basisscenario)	*0.0*	*-0.2*	*-0.1*	*-0.4*	*-0.8*	*-1.0*	*-0.9*
verschil met november 2015	*0.0*	*0.3*	*0.3*	*0.3*	*0.3*	*0.4*	*0.4*

Macro-economische impact van alle bestedingsinitiatieven (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bbp (naar volume)	0.0	0.2	0.7	1.0	1.5	1.8	2.1
verschil met november 2015	*0.0*	*-0.1*	*-0.2*	*-0.2*	*-0.3*	*-0.3*	*-0.4*
Werkgelegenheid (in eenheden), private sector	300	6 500	19 800	35 900	53 400	71 500	85 900
verschil met november 2015	*- 200*	*-1 300*	*-3 800*	*-6 400*	*-8 200*	*-9 900*	*-11 500*
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.2	1.1	1.2	1.9	2.6	2.7	2.7
verschil met november 2015	*-0.1*	*-0.4*	*-0.5*	*-0.6*	*-0.7*	*-0.8*	*-0.8*
Consumptieprijzen	0.0	-0.3	-0.6	-0.9	-1.1	-1.4	-1.6
verschil met november 2015	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*
Primair overheidssaldo (in % bbp, niet gecumuleerd)	-0.1	-0.8	-0.7	-1.0	-1.1	-0.8	-0.7
verschil met november 2015	*0.1*	*0.2*	*0.2*	*0.2*	*0.2*	*0.3*	*0.2*
Overheidsschuld (in % bbp)	0.1	1.2	2.1	3.2	4.3	5.2	6.0
verschil met november 2015	*-0.1*	*-0.2*	*-0.4*	*-0.5*	*-0.7*	*-1.0*	*-1.2*
pm: ex-ante impact van de bestedingen op primair saldo (in % bbp van het basisscenario)	*-0.1*	*-0.9*	*-1.0*	*-1.4*	*-1.8*	*-1.9*	*-1.8*
verschil met november 2015	*0.1*	*0.3*	*0.3*	*0.3*	*0.4*	*0.4*	*0.4*

Macro-economische impact van alle financieringsinitiatieven (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bbp (naar volume)	0.0	-0.1	-0.4	-0.6	-0.8	-0.9	-0.9
verschil met november 2015	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*
Werkgelegenheid (in eenheden), private sector	- 100	-1 600	-7 100	-16 100	-24 300	-30 200	-33 800
verschil met november 2015	*0*	*100*	*200*	*- 500*	*-1 300*	*-1 300*	*- 900*
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	-0.1	-0.7	-0.9	-1.1	-1.1	-1.1	-1.1
verschil met november 2015	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*-0.1*	*0.0*	*0.0*	*0.0*
Consumptieprijzen	0.1	0.8	1.3	1.7	1.9	1.9	2.0
verschil met november 2015	*0.0*	*0.1*	*0.1*	*0.1*	*0.1*	*0.1*	*0.1*
Primair overheidssaldo (in % bbp, niet gecumuleerd)	0.1	0.7	0.8	0.8	0.7	0.6	0.6
verschil met november 2015	*-0.1*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*-0.1*	*-0.1*	*-0.1*
Overheidsschuld (in % bbp)	-0.2	-1.3	-2.5	-3.6	-4.4	-5.1	-5.8
verschil met november 2015	*0.1*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.1*	*0.2*	*0.3*
pm: ex-ante impact van de financiering op primair saldo (in % bbp van het basisscenario)	*0.2*	*0.7*	*0.9*	*1.0*	*1.0*	*0.9*	*0.9*
verschil met november 2015	*-0.1*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*0.0*	*-0.1*	*-0.1*

- Aangezien in de berekeningen m.b.t. dit taxshiftscenario 4,786 miljard euro (dat is ongeveer 0,9 % van het verwachte bbp van 2021) niet gefinancierd wordt, is het globale resultaat (saldo van de berekende effecten voor alle bestedings- en financieringsinitiatieven) positief vertekend.

- Het berekende taxshiftscenario doet, gecumuleerd over een periode van zeven jaar, het reëel bbp toenemen met 1,2 %. De bestedingsinitiatieven doen het bbp toenemen met 2,1 %, met een vergelijkbare

bijdrage tot de groei van de initiatieven m.b.t. koopkracht- en die m.b.t. competitiviteit. De financieringsmaatregelen (en vooral deze m.b.t. de indirecte fiscaliteit) doen de cumulatieve groei van het bbp met 0,9 % vertragen.

- Aan de bestedingskant is het voornamelijk de binnenlandse groei (consumptie en investeringen) die een bijdrage levert aan het bbp, en veel minder de netto-uitvoer. De impulsen m.b.t. de verlaging van de loonkosten doen de uitvoer inderdaad flink toenemen. Maar door die gestegen uitvoer, samen met de toename van de private consumptie (die het gevolg is van de koopkrachtimpulsen voor de gezinnen) en de gunstige afgeleide effecten hiervan op de investeringen, is ook heel wat meer invoer nodig. Hierdoor blijft de bijdrage van de netto-uitvoer tot de gestegen groei eerder bescheiden. Dezelfde redenering, maar met omgekeerde tekens, kan gemaakt worden aan de financieringskant, waar de groeivertraging bijna volledig op het conto van de vertraging van de binnenlandse economie kan geschreven worden. De vertraging in de binnenlandse groei impliceert weliswaar een vermindering van de invoer, maar door de terugkoppelingseffecten naar de lonen van de niet in de index geneutraliseerde maatregelen m.b.t. BTW-verhogingen (waardoor onze prijsgerelateerde concurrentiepositie verslechtert), vertraagt ook de uitvoer.

- Aan de bestedingskant is de stijging van het reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen met 2,7 % uiteraard grotendeels op het conto te schrijven van de koopkrachtinitiatieven. Maar 1,1 % hiervan wordt weer ongedaan gemaakt door de financieringsinitiatieven, zowel als gevolg van de stijging van de indirecte belastingen als van de niet-arbeidsgebonden financiering. Per saldo toont het taxshiftscenario een toename van het reële beschikbaar inkomen van de gezinnen met 1,6 %.

- Het werkgelegenheidseffect van alle initiatieven in het voorgestelde taxshiftscenario bedraagt per saldo, na zeven jaar, 52 100 eenheden. De scenario's waarin aan het loon geraakt wordt (een daling als gevolg van de vermindering van de werkgeversbijdragen of een stijging als gevolg van de terugkoppelingseffecten naar het loon als gevolg van de maatregelen m.b.t. indirecte fiscaliteit) tonen de grootste effecten op de werkgelegenheid. Aan de bestedingskant worden 85 900 extra banen gecreëerd, waarvan 61 % in het competitiviteitsscenario en 39 % in het koopkrachtscenario. In het financieringsscenario verdwijnen 33 800 banen, waarvan meer dan 75 % gerelateerd zijn aan de financieringsvoorstellen m.b.t. de indirecte fiscaliteit.

- De bestedingsinitiatieven m.b.t. de daling van de werkgeversbijdragen hebben een neerwaarts effect op de arbeidskost, waardoor het binnenlandse prijspeil op termijn met 1,6 % kan dalen. De financieringsinitiatieven daarentegen (vooral die m.b.t. de stijging van de indirecte fiscaliteit) doen het prijspeil dan weer toenemen met 2,0 %. Per saldo zal daarom, voor het hier berekende taxshiftscenario, het consumptieprijspeil na zeven jaar zo'n 0,3 % hoger komen te liggen.

- Het totale effect op het primair overheidssaldo is het gevolg van de omvang en de fasering van alle individuele bestedings- en financieringsinitiatieven en de berekende terugverdieneffecten ervan. Tussen 2016 en 2021 verslechtert het primair overheidssaldo gemiddeld met 0,1 % per jaar, ook al schommelt het in die tussenliggende jaren tussen 0.1 % en -0,4 %. Het dieptepunt bevindt zich in 2019, maar het saldo verbetert nadien weer geleidelijk tot -0,1 % in 2021, vooral onder impuls van de gunstigere werkgelegenheid.[3] Het verschil tussen het initiële effect van het niet-gefinancierde saldo van de taxshift op het primaire saldo (-0,9 % bbp van het basisscenario in 2021) en het uiteindelijk berekende effect van alle maatregelen op het primaire saldo in (-0,1 % van het bbp, eveneens in 2021) toont het belang aan van de berekende terugverdieneffecten. Dat neemt niet weg dat de hier berekende impact van de globale taxshift op het primaire saldo negatief blijft, niet enkel in 2021 maar ook voor meeste van tussenliggende jaren.

- Na zeven jaar zou, per saldo, de overheidsschuld oplopen met 0,2 % van het bbp.

3 De taxshift bevat eveneens voor zo'n 110 miljoen aan maatregelen waarvan de macro-economische tweederonde-effecten eerder gering ingeschat worden en waarvan de impact vooral budgettair merkbaar zal zijn. Het gaat meer in het bijzonder over de maatregelen m.b.t. de verhoging van de rente van de Nationale Loterij, de verhoging van de Belfius-dividenden en de verlaging van het BTW-tarief voor de bouw van scholen en sociale woningen.

Deel 2. Impact van de taxshift op de deelsectoren van de overheid

De taxshift heeft niet enkel een impact op de financiën van de federale overheid en de sociale zekerheid (Entiteit I), maar ook op die van de gemeenschappen en gewesten en de lokale overheid (Entiteit II). Opcentiemen op de personenbelasting vormen immers een deel van de ontvangsten van de gewesten en van de lokale overheid. De verlaging van de personenbelasting waartoe door de federale overheid in het kader van de taxshift werd besloten resulteert dan ook in lagere ontvangsten voor deze deelsectoren van de overheid (uitgaande van de hypothese van ongewijzigde tarieven van de opcentiemen). Deze rechtstreekse impact werd berekend door de FOD Financiën aan de hand van het microsimulatiemodel SIRe.

De netto-impact op de financiën van de gemeenschappen en gewesten en de lokale overheid wijkt echter af van de ex ante impact op de opcentiemen op de personenbelasting. De taxshift leidt immers tot een wijziging van de macro-economische aggregaten die de heffingsgrondslag van de ontvangsten vormen. De toename van het bbp resulteert in een stijging van de middelen die de gewesten en gemeenschappen ontvangen in het kader van de financieringswet. De bijkomende werkgelegenheid van haar kant leidt tot een sterkere toename van de loonmassa, wat een gunstige impact heeft op de opcentiemen op de personenbelasting die door de gewesten en de lokale overheid worden ontvangen. De taxshift beïnvloedt tevens het verloop van de gezondheidsindex, en bijgevolg de lonen van de overheidssector[4].

Onderstaande tabel biedt een beknopt overzicht van de ex ante en de ex post impact van de taxshift op de financiën van de deelsectoren van de overheid. Meer gedetailleerde resultaten, waaronder de impact voor de verschillende gemeenschappen en gewesten, worden getoond in de tabellen in bijlagen 27 en 28.

Budgettaire impact van de taxshift
Impact op het primaire saldo, in € miljoen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ex ante impact							
Entiteit I	59	-799	-178	-1.420	-2.940	-3.492	-3.317
Entiteit II	0	-79	-400	-589	-858	-1.294	-1.469
Gemeenschappen en Gewesten	0	-65	-323	-458	-680	-1.015	-1.138
Lokale overheid	0	-14	-76	-131	-178	-279	-331
Gezamenlijke overheid	59	-877	-578	-2.008	-3.798	-4.786	-4.786
Ex post impact							
Entiteit I	-94	-450	443	-487	-1.621	-431	179
Entiteit II	-20	37	-174	-230	-373	-704	-806
Gemeenschappen en Gewesten	-11	92	-53	-60	-175	-446	-541
Lokale overheid	-9	-56	-121	-169	-198	-258	-265
Gezamenlijke overheid	-114	-413	269	-716	-1.994	-1.135	-627

* * * * *

[4] De schatting van de impact op Entiteit I wordt berekend als het verschil tussen het effect op de gezamenlijke overheid en het effect op Entiteit II, benaderd op basis van de hierboven vermeld elementen.

Bij deze nota zijn de volgende bijlagen te vinden:

1. Bijlage 1: p. 8: Beschrijving, omvang en timing van de verschillende maatregelen
2. Bijlage 2: p. 9: Link tussen de verschillende weerhouden maatregelen in dit taxshiftscenario en de nota "Socialezekerheidsbijdrageverminderingen en herfinancieringsmaatregelen" uit april 2011
3. Bijlage 3: Tabel B&F.2021, p. 10: Totale macro-economische impact van de voorgestelde taxshift, overzichtstabel met het cumulatieve effect van alle maatregelen na zeven jaar, gehergroepeerd naar koopkracht, competitiviteit, indirecte fiscaliteit, niet-arbeidsgebonden en netto-overige maatregelen
4. Bijlage 4: Tabel B&F.0, p. 11: Totale macro-economische impact van alle bestedings- en financierings-initiatieven
5. Bijlage 5: Tabel B.0, p. 12: Totale macro-economische impact van alle bestedingsinitiatieven (koopkracht + competitiviteit)
6. Bijlage 6: Tabel B_K.0, p. 13: Totale macro-economische impact van alle bestedingsinitiatieven m.b.t. koopkracht
7. Bijlagen 7 t.e.m. 11: Tabellen B_K.1 t.e.m. B_K.5, pp. 14-18: Macro-economische impact van alle individuele initiatieven m.b.t koopkracht
8. Bijlage 12: Tabel B_C.0, p. 19: Totale macro-economische impact van alle bestedingsinitiatieven m.b.t. competitiviteit
9. Bijlagen 13 t.e.m. 15: Tabellen B_C.1 t.e.m. B_C.3, pp. 20-22: Macro-economische impact van alle individuele initiatieven m.b.t competitiviteit
10. Bijlage 16: Tabel F.0, p. 23: Totale macro-economische impact van alle financieringsinitiatieven (indirecte belastingen + niet-arbeidsgebonden + netto-overige)
11. Bijlage 17: Tabel F_IB.0, p. 24: Totale macro-economische impact van alle financieringsinitiatieven m.b.t. indirecte fiscaliteit
12. Bijlagen 18 t.e.m. 19: Tabellen F_IB.1 t.e.m. F_IB.2, pp. 25-26: Macro-economische impact van alle individuele initiatieven m.b.t indirecte fiscaliteit
13. Bijlage 20: Tabel F_NA.0, p. 27: Totale macro-economische impact van alle financieringsinitiatieven m.b.t. niet-arbeidsgebonden maatregelen
14. Bijlagen 21 t.e.m. 24: Tabellen F_NA.1 t.e.m. F_NA.4, pp. 28-31: Macro-economische impact van alle individuele financieringsinitiatieven m.b.t niet-arbeidsgebonden maatregelen
15. Bijlage 25: Tabel F_ONF, p. 32: Macro-economische impact van de overige netto-financieringsmaatregelen
16. Bijlage 26: Vergelijking tussen de macroeconomische impact van de gereviseerde taxshift scenario en die van de november 2015 scenario geamputeerde van de welvaartsenveloppe, pp. 33-36
17. Bijlage 27 en 28: Budgettaire impact van de taxshift op de deelsectoren van de overheid, pp. 37-38
18. Bijlage 29, p. 39: korte beschrijving van de verschillen tussen het macro-economische model van het Federaal Planbureau (Hermes) en dat van de Nationale Bank van België (Noname).

Door het Kabinet gereviseerde taxshiftscenario
Bestedingen en financiering per jaar: fasering

BESTEDINGEN (miljoen €) — TABEL

Koopkracht

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
Belastingvrije som, 30% schijf, 45% grens, forf. beroepskosten en anticipatieve heffing pensioensparen	47	1 104		1 572	1 488		4 210	B_K.1
Verhoging welvaartsenveloppe en bestrijding fisc. pensioenval en sociale correctie van de taksshift							0	B_K.2
Verhoging aftrek forfaitaire beroepskosten	451	448					899	B_K.3
Sociale en fiscale werkbonus	43	93			51		187	B_K.4
Zelfstandigen	42	50	58				150	B_K.5
TE FINANCIEREN TOTAAL: koopkracht	583	1 694	58	1 572	1 539	0	5 446	B_K

Competitiviteit

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
25% werkgeversbijdrage		1 502	255	490	283	946	3 477	B_C.1
Investeringsaftrek, lagere lasten eerste aanwervingen, ...		150	101	69	26	42	389	B_C.2
Aanslag geheime commissielonen en stimuli voor nieuwe tech. en starts-up	30						30	B_C.3
TE FINANCIEREN TOTAAL: competitiviteit	30	1 652	357	559	309	988	3 895	B_C

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
TOTAAL TE FINANCIEREN: koopkracht + competitiviteit	613	3 347	415	2 131	1 848	988	9 341	B

FINANCIERING (miljoen €)

BTW en accijnzen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
BTW	98	728	78				904	F_IB.1
21% btw op elektriciteit	*88*	*538*	*78*				*704*	
Harmonisering (BTW renovatie, ...)	*10*	*190*					*200*	
Accijnzen	172	681	288	519	172		1 832	F_IB.2
diesel	*25*	*303*	*92*	*273*			*693*	
tabak	*100*	*85*	*94*	*120*	*68*		*467*	
drank	*38*	*208*					*246*	
gezondheidstax		*46*					*46*	
indexering accijnzen	*9*	*39*	*102*	*126*	*104*		*380*	
FINANCIERINGSTOTAAL: indirecte belastingen	270	1 409	366	519	172	0	2 736	F_IB

Niet-arbeidsgebonden

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
Belasting op inkomsten uit kapitaal		444	217				661	F_NA.1
Doorkijkbelasting		*380*					*380*	
Roerende voorheffing 27% (alles wat aan 25% is)		*109*	*167*				*276*	
Verhoging beurstaks							*0*	
Speculatiebelasting		*- 50*	*50*				*0*	
Vermindering vrijstellingen roerende voorheffing		*5*					*5*	
Vennootschapsbelasting	337	342	79				758	F_NA.2
Liquidatiebonus	*237*						*237*	
Intercommunales		*206*	*14*				*220*	
Bijdrage financiële sector + fraude bestrijding	*100*	*85*	*- 35*				*150*	
Karaattaks		*51*					*51*	
Investeringsvehikels			*100*				*100*	
Personenbelasting								
Niet-index. fisc. uitgaven + fraude bestrijding	51	65	112	170	- 125		272	F_NA.3
Indirecte belasting								
Griffierechten	5	6	5	2	1		19	F_NA.4
FINANCIERINGSTOTAAL: niet-arbeidsgebonden maatregelen	393	857	413	172	- 124	0	1 709	F_NA

Overige netto-financieringsmaatregelen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
dividend NBB		150	-150				0	
Belfius dividenden		75	75				150	
Rente Nationale Loterij	10	20					30	
BTW sociale woningen en scholen		- 100	10	10	10		- 70	
FINANCIERINGSTOTAAL: overige maatregelen	10	145	- 65	10	10	0	110	F_ONF

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
TOTALE FINANCIERING: BTW, acc., niet-arbeidsgeb. en overige	673	2 411	714	701	58	0	4 555	F

NIET GEFINANCIERD SALDO (miljoen €)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
- 59	936	- 299	1 430	1 790	988	4 786	B - F

Door het Kabinet gereviseerde taxshiftscenario
Links tussen huidige maatregelen en de gesimuleerde maatregelen in "Socialezekerheidsbijdrageverminderingen en herfinancieringsmaatregelen" van april 2011

BESTEDINGEN		TABEL
Koopkracht		
Belastingvrije som, 30% schijf, 45% grens, forf. Beroepskosten...	via personenbelasting	B_K.1
Verhoging welvaartsenveloppe en bestrijding fisc. pensioenval	sociale overdrachten naar gezinnen	B_K.2
Verhoging aftrek forfaitaire beroepskosten	via personenbelasting	B_K.3
Sociale en fiscale werkbonus	mix personenbelasting en sociale bijdragen van de werknemers	B_K.4
Zelfstandigen	via personenbelasting	B_K.5
Competitiviteit		
Algemene werkgeversbijdrageverminderingen	mix van lineaire en op lage lonen gerichte werkgeversbijdrageverminderingen	B_C.1
Investeringsaftrek, lagere lasten eerste aanwervingen, ...	mix van werkgeversbijdrageverminderingen en vennootschapsbelasting	B_C.2
Aanslag geheime commissielonen, stimuli nieuwe tech. en starts-up	via vennootschapsbelasting (proxy voor bedrijfsubsidies)	B_C.3

FINANCIERING		
BTW en accijnzen		
21% btw op elektriciteit	BTW-verhoging, zonder neutralisatie op gezondheidsindex	F_IB.1
Harmonisering (BTW renovatie, ...)	BTW-verhoging, zonder neutralisatie op gezondheidsindex	F_IB.1
Accijnzen diesel	accijnsverhoging	F_IB.2
Accijnzen tabak	accijnsverhoging	F_IB.2
Accijnzen drank	accijnsverhoging	F_IB.2
Gezondheidstax	accijnsverhoging	F_IB.2
Indexering accijnzen	accijnsverhoging	F_IB.2
Niet-arbeidsgebonden		
Doorkijkbelasting	via belasting op inkomsten uit kapitaal	F_NA.1
Roerende voorheffing 27% (alles wat aan 25% is)	via belasting op inkomsten uit kapitaal	F_NA.1
Verhoging beurstaks	via belasting op inkomsten uit kapitaal	F_NA.1
Speculatiebelasting	via belasting op inkomsten uit kapitaal	F_NA.1
Vermindering vrijstellingen roerende voorheffing	via belasting op inkomsten uit kapitaal	F_NA.1
Liquidatiebonus	via vennootschapsbelasting	F_NA.2
Vennootschapsbelasting intercommunales	via vennootschapsbelasting	F_NA.2
Bijdrage financiële sector	via vennootschapsbelasting	F_NA.2
Karaattaks	via vennootschapsbelasting	F_NA.2
Investeringsvehikels	via vennootschapsbelasting	F_NA.2
Niet-indexering fiscale uitgaven	via personenbelasting	F_NA.3
Griffierechten	indirecte belastingverhoging	F_NA.4
Overige netto-financieringsmaatregelen		
Belfius dividenden	geen macro-economische effect, alleen op het primair saldo	F_ONF
Rente Nationale Loterij	geen macro-economische effect, alleen op het primair saldo	F_ONF
BTW sociale woningen en scholen	geen macro-economische effect, alleen op het primair saldo	F_ONF

TABEL B+F in 2021

Gereviseerde taxshiftscenario (april 2017): cumulatieve macro-economische impact na 7 jaar
Totaal van alle bestedings- en financieringsinitiatieven, opgesplitst naar belangrijke categorieën
Niet gefinancierd cumulatief saldo van (ex-ante) bestedingen en financieringen: 4,786 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	BESTEDINGEN			FINANCIERING				SALDO
	Koopkracht	Compet.	Totaal	Ind bel.	Niet-arb.geb.	Netto-overige	Totaal	Best. - Fin.
BBP (reëel)	1.0	1.0	2.1	-0.7	-0.2	0.0	-0.9	1.2
Private consumptie	2.8	0.6	3.3	-0.8	-0.3	0.0	-1.1	2.2
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	1.5	0.9	2.4	-0.8	-0.9	0.0	-1.7	0.7
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	1.3	1.3	-0.6	-0.1	0.0	-0.7	0.6
Invoer van goederen en diensten	0.8	0.7	1.5	-0.5	-0.2	0.0	-0.8	0.8
Consumptieprijzen	0.1	-1.8	-1.6	1.9	0.1	0.0	2.0	0.3
Gezondheidsindex	0.1	-1.8	-1.7	1.3	0.1	0.0	1.4	-0.3
BBP deflator	0.1	-2.7	-2.6	1.8	0.2	0.0	2.0	-0.6
Export deflator	0.1	-1.8	-1.7	0.7	0.1	0.0	0.8	-0.9
Private werkgelegenheid								
in eenheden	33 300	52 600	85 900	-25 400	-8 400	0	-33 800	52 100
in %	0.9	1.4	2.2	-0.7	-0.2	0.0	-0.9	1.3
Werkgelegenheid in de overheidssector								
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.2	-0.3	0.0	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.1	-3.9	-3.8	1.3	0.1	0.0	1.4	-2.4
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	-2.1	-2.1	-0.6	0.0	0.0	-0.6	-2.7
Loonkost per eenheid product (privésector)	-0.1	-3.6	-3.7	1.4	0.1	0.0	1.5	-2.3
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	2.4	0.3	2.7	-0.7	-0.4	0.0	-1.1	1.6
Spaarquote van de gezinnen	-0.4	-0.2	-0.6	0.1	-0.1	0.0	0.0	-0.6
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	-0.6	-0.9	-1.5	0.9	0.3	0.0	1.2	-0.3
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	-0.1	-0.7	-0.8	0.6	0.1	0.0	0.6	-0.2
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	-0.5	-0.2	-0.7	0.3	0.2	0.0	0.6	-0.1
Overheidsschuld (in % van het BBP)	2.4	3.6	6.0	-3.7	-2.0	-0.2	-5.8	0.2

TABEL B&F.0

Gereviseerde taxshiftscenario (april 2017):
Totaal van alle bestedings- en financieringsinitiatieven
Niet gefinancierd cumulatief saldo van (ex-ante) bestedingen en financieringen: 4,786 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.1	0.3	0.4	0.7	1.0	1.2
Private consumptie	0.0	0.3	0.6	0.9	1.4	2.0	2.2
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.2	0.5	0.7
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.6
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.1	0.2	0.4	0.6	0.8
Consumptieprijzen	0.1	0.5	0.7	0.8	0.8	0.6	0.3
Gezondheidsindex	0.1	0.3	0.3	0.3	0.2	0.0	-0.3
BBP deflator	0.1	0.2	0.2	0.2	0.1	-0.3	-0.6
Export deflator	0.0	-0.1	-0.2	-0.3	-0.4	-0.7	-0.9
Private werkgelegenheid							
in eenheden	200	4 900	12 700	19 800	29 100	41 300	52 100
in %	0.0	0.1	0.3	0.5	0.7	1.0	1.3
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	-0.7	-0.8	-1.1	-1.4	-2.1	-2.4
Reële loonkost per werknemer (privésector)	-0.1	-1.2	-1.5	-1.9	-2.2	-2.7	-2.7
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	-0.7	-0.8	-1.0	-1.3	-2.0	-2.3
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.1	0.3	0.3	0.8	1.4	1.6	1.6
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	-0.3	-0.1	0.0	-0.4	-0.6
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	-0.1	0.1	-0.2	-0.5	-0.4	-0.3
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.2
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	-0.1	0.1	-0.2	-0.4	-0.2	-0.1
Overheidsschuld (in % van het BBP)	-0.1	-0.2	-0.4	-0.4	0.0	0.1	0.2

TABEL B.0

Gereviseerde taxshiftscenario:
Totaal van alle bestedingsinitiatieven: koopkracht + competitivitiveit
Cumulatief te financieren totaal (ex-ante): 9,341 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.2	0.7	1.0	1.5	1.8	2.1
Private consumptie	0.1	0.5	1.3	1.8	2.6	3.2	3.3
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.3	0.8	1.2	1.8	2.2	2.4
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.2	0.5	0.7	1.0	1.3
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.1	0.4	0.7	1.0	1.3	1.5
Consumptieprijzen	0.0	-0.3	-0.6	-0.9	-1.1	-1.4	-1.6
Gezondheidsindex	0.0	-0.3	-0.7	-0.9	-1.1	-1.4	-1.7
BBP deflator	0.0	-0.4	-1.0	-1.4	-1.8	-2.2	-2.6
Export deflator	0.0	-0.3	-0.7	-0.9	-1.2	-1.5	-1.7
Private werkgelegenheid							
in eenheden	300	6 500	19 800	35 900	53 400	71 500	85 900
in %	0.0	0.1	0.4	0.8	1.3	1.8	2.2
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.1	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	-1.0	-1.7	-2.3	-2.7	-3.4	-3.8
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	-0.8	-1.0	-1.4	-1.6	-2.1	-2.1
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	-1.1	-1.9	-2.4	-2.8	-3.5	-3.7
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.2	1.1	1.2	1.9	2.6	2.7	2.7
Spaarquote van de gezinnen	0.1	0.5	-0.1	0.0	0.0	-0.4	-0.6
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	-0.1	-0.9	-1.0	-1.4	-1.7	-1.6	-1.5
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	-0.1	-0.3	-0.4	-0.6	-0.7	-0.8
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	-0.1	-0.8	-0.7	-1.0	-1.1	-0.8	-0.7
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.1	1.2	2.1	3.2	4.3	5.2	6.0

TABEL B_K.0

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "koopkracht")
Totaal van alle bestedingsinitiatieven m.b.t. koopkracht
Cumulatief te financieren totaal (ex-ante): 5,446 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.2	0.4	0.5	0.8	1.0	1.0
Private consumptie	0.1	0.5	1.1	1.4	2.1	2.7	2.8
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.2	0.5	0.8	1.1	1.4	1.5
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.1	0.3	0.4	0.6	0.8	0.8
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Private werkgelegenheid							
in eenheden	300	2 800	8 400	13 700	20 400	28 400	33 300
in %	0.0	0.0	0.2	0.3	0.5	0.7	0.9
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.1	0.2	0.2	0.3	0.3	0.2
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.1
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.2	0.9	1.0	1.6	2.3	2.4	2.4
Spaarquote van de gezinnen	0.1	0.4	-0.1	0.2	0.2	-0.3	-0.4
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	-0.1	-0.4	-0.3	-0.6	-0.8	-0.6	-0.6
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	-0.1	-0.4	-0.3	-0.5	-0.7	-0.6	-0.5
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.1	0.4	0.5	0.9	1.4	1.9	2.4

TABEL B_K1

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "koopkracht")
Verhoging belastingvrije som, afschaffen 30%-schijf, opschuiven 45%-grens, verhoging forf. beroepskosten en anticipatieve heffing pensioensparen
Cumulatieve besteding (ex-ante): 4,210 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.1	0.2	0.3	0.6	0.8	0.8
Private consumptie	0.0	0.2	0.5	0.8	1.5	2.1	2.2
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.1	0.2	0.4	0.8	1.1	1.2
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.1	0.2	0.4	0.6	0.7
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	800	3 800	7 200	13 100	20 800	25 500
in %	0.0	0.0	0.1	0.2	0.3	0.5	0.7
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.1	0.1	0.2	0.3	0.3	0.2
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.5	0.5	1.1	1.8	1.8	1.9
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.3	0.0	0.3	0.2	-0.3	-0.3
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	-0.2	-0.2	-0.5	-0.7	-0.5	-0.4
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	-0.2	-0.2	-0.4	-0.6	-0.5	-0.4
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.2	0.2	0.6	1.0	1.2	1.6

TABEL B_K2

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "koopkracht")
Verhoging welvaartsenveloppe, bestrijding pensioenval en sociale correctie van de taxshift
Cumulatieve besteding (ex-ante): 0,000 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

TABEL B_K3

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "koopkracht")
Verhoging van de aftrek voor forfaitaire beroepskosten
Cumulatieve besteding (ex-ante): 0,899 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Private consumptie	0.1	0.3	0.4	0.5	0.5	0.4	0.4
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.1	0.2	0.3	0.3	0.2	0.2
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	300	1 700	3 900	5 300	5 800	5 900	5 900
in %	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Spaarquote van de gezinnen	0.1	0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.1	0.2	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6

TABEL B_K4

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "koopkracht")
Sociale en fiscale werkbonus
Cumulatieve besteding (ex-ante): 0,187 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	100	400	500	600	700	800
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1

TABEL B_K5

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "koopkracht")
Zelfstandigen
Cumulatieve besteding (ex-ante): 0,150 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	200	400	700	900	1 000	1 000
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1

TABEL B_C.0

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "competitiviteit")
Totaal van alle bestedingsinitiatieven m.b.t. competitiviteit
Cumulatief financieren totaal (ex-ante): 3,895 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.1	0.3	0.5	0.7	0.8	1.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.3	0.4	0.5	0.5	0.6
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.1	0.3	0.5	0.7	0.8	0.9
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.2	0.5	0.7	1.0	1.3
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.1	0.3	0.4	0.6	0.7
Consumptieprijzen	0.0	-0.3	-0.7	-0.9	-1.2	-1.5	-1.8
Gezondheidsindex	0.0	-0.3	-0.7	-1.0	-1.2	-1.5	-1.8
BBP deflator	0.0	-0.4	-1.0	-1.5	-1.8	-2.3	-2.7
Export deflator	0.0	-0.3	-0.7	-1.0	-1.2	-1.5	-1.8
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	3 700	11 400	22 200	33 000	43 100	52 600
in %	0.0	0.1	0.2	0.5	0.8	1.1	1.4
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.3
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	-1.0	-1.7	-2.3	-2.7	-3.5	-3.9
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	-0.8	-1.0	-1.4	-1.6	-2.1	-2.1
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	-1.0	-1.7	-2.3	-2.6	-3.3	-3.6
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.1	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1	-0.2
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	-0.5	-0.7	-0.8	-0.9	-0.9	-0.9
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	-0.1	-0.2	-0.4	-0.5	-0.7	-0.7
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.3	-0.2
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.8	1.6	2.3	2.9	3.3	3.6

TABEL B_C.1

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "competitiviteit")
Vermindering werkgeversbijdrage naar 25%: mix lineaire en gericht op lage lonen
Cumulatieve besteding (ex-ante): 3,477 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.3	0.5	0.6	0.8	1.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.3	0.4	0.4	0.5	0.6
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.2	0.4	0.5	0.6	0.7
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.2	0.4	0.7	0.9	1.2
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.1	0.2	0.4	0.5	0.7
Consumptieprijzen	0.0	-0.2	-0.6	-0.9	-1.1	-1.4	-1.7
Gezondheidsindex	0.0	-0.3	-0.7	-0.9	-1.1	-1.4	-1.7
BBP deflator	0.0	-0.4	-1.0	-1.4	-1.7	-2.1	-2.5
Export deflator	0.0	-0.3	-0.7	-0.9	-1.1	-1.4	-1.7
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	3 600	10 800	20 900	30 800	40 200	49 100
in %	0.0	0.1	0.2	0.5	0.7	1.0	1.3
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.2	-0.3
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	-1.0	-1.6	-2.2	-2.5	-3.3	-3.7
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	-0.7	-1.0	-1.3	-1.5	-2.0	-2.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	-0.9	-1.6	-2.1	-2.4	-3.1	-3.4
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.1	-0.2
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	-0.4	-0.6	-0.7	-0.8	-0.8	-0.8
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	-0.2	-0.4	-0.5	-0.6	-0.7
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	-0.4	-0.4	-0.3	-0.3	-0.2	-0.2
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.7	1.5	2.0	2.6	2.9	3.2

TABEL B_C.2

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "competitiviteit")
Verhoging investeringsaftrek & lagere lasten eerste aanwervingen
Cumulatieve besteding (ex-ante): 0,389 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Private consumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
BBP deflator	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2
Export deflator	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	100	500	1 200	2 100	2 800	3 300
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.1	0.1	0.2	0.3	0.4	0.4

TABEL B_C.3

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "competitiviteit")
Aanslag geheime commissielonen, stimuli voor nieuwe technologieën en start-ups
Cumulatieve besteding (ex-ante): 0,030 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	0	100	100	100	100	200
in %		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

TABEL F.0

Gereviseerde taxshiftscenario (april 2017) :
Totaal van de financiering m.b.t. indirecte belastingen, niet-arbeidsgebonden maatregelen en netto-overige maatregelen
Totaal van de financiering (ex-ante): 4,525 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	-0.1	-0.4	-0.6	-0.8	-0.9	-0.9
Private consumptie	0.0	-0.2	-0.7	-1.0	-1.1	-1.2	-1.1
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	-0.3	-0.8	-1.3	-1.6	-1.7	-1.7
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	-0.1	-0.3	-0.5	-0.6	-0.7
Invoer van goederen en diensten	0.0	-0.1	-0.3	-0.5	-0.6	-0.7	-0.8
Consumptieprijzen	0.1	0.8	1.3	1.7	1.9	1.9	2.0
Gezondheidsindex	0.1	0.5	1.0	1.2	1.3	1.4	1.4
BBP deflator	0.1	0.6	1.2	1.6	1.8	1.9	2.0
Export deflator	0.0	0.2	0.5	0.6	0.7	0.8	0.8
Private werkgelegenheid							
in eenheden	- 100	-1 600	-7 100	-16 100	-24 300	-30 200	-33 800
in %	0.0	0.0	-0.1	-0.4	-0.6	-0.8	-0.9
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	-0.1	-0.3	-0.3	-0.3	-0.2	-0.1
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.4	0.9	1.1	1.3	1.3	1.4
Reële loonkost per werknemer (privésector)	-0.1	-0.4	-0.5	-0.6	-0.6	-0.6	-0.6
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.5	1.1	1.4	1.5	1.5	1.5
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	-0.1	-0.7	-0.9	-1.1	-1.1	-1.1	-1.1
Spaarquote van de gezinnen	-0.1	-0.4	-0.2	-0.1	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.1	0.8	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.1	0.3	0.4	0.5	0.6	0.6
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.1	0.7	0.8	0.8	0.7	0.6	0.6
Overheidsschuld (in % van het BBP)	-0.2	-1.3	-2.5	-3.6	-4.4	-5.1	-5.8

TABEL F_IB.0

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "indirecte belastingen")
Totaal van de financiering m.b.t. de indirecte belastingen
Cumulatieve financiering (ex-ante): 2,736 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	-0.1	-0.3	-0.5	-0.6	-0.7	-0.7
Private consumptie	0.0	-0.2	-0.5	-0.7	-0.8	-0.9	-0.8
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	-0.1	-0.3	-0.6	-0.7	-0.8	-0.8
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.4	-0.5	-0.6
Invoer van goederen en diensten	0.0	-0.1	-0.2	-0.3	-0.4	-0.5	-0.5
Consumptieprijzen	0.1	0.8	1.2	1.6	1.8	1.8	1.9
Gezondheidsindex	0.1	0.5	0.9	1.1	1.2	1.3	1.3
BBP deflator	0.1	0.5	1.1	1.5	1.7	1.8	1.8
Export deflator	0.0	0.1	0.4	0.5	0.6	0.7	0.7
Private werkgelegenheid							
in eenheden	- 100	-1 300	-5 700	-12 000	-17 800	-22 400	-25 400
in %	0.0	0.0	-0.1	-0.3	-0.4	-0.6	-0.7
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.3	0.8	1.0	1.2	1.2	1.3
Reële loonkost per werknemer (privésector)	-0.1	-0.4	-0.4	-0.6	-0.6	-0.6	-0.6
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.4	1.0	1.2	1.3	1.4	1.4
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	-0.1	-0.4	-0.5	-0.6	-0.7	-0.7	-0.7
Spaarquote van de gezinnen	0.0	-0.2	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.1	0.5	0.7	0.8	0.9	0.9	0.9
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.1	0.3	0.4	0.5	0.5	0.6
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.1	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3
Overheidsschuld (in % van het BBP)	-0.1	-0.9	-1.7	-2.4	-2.9	-3.3	-3.7

TABEL F_IB.1

Gereviseerde taxshiftscenario (april 2017) : bestedingen (luik "indirecte belastingen")
Verhoging BTW op elektriciteit van 6% naar 21% + harmonisering (met weerslag op gezondheidsindex)
Cumulatieve financiering (ex-ante): 0,904 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.3	-0.3
Private consumptie	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.3	-0.4
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2
Consumptieprijzen	0.0	0.4	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9
Gezondheidsindex	0.0	0.4	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9
BBP deflator	0.0	0.3	0.7	0.8	0.9	0.9	0.9
Export deflator	0.0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.4	0.4
Private werkgelegenheid							
in eenheden	- 100	- 900	-3 700	-7 300	-10 100	-11 900	-13 000
in %	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.3	-0.3	-0.4
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.3	0.6	0.8	0.8	0.9	0.9
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.3	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Spaarquote van de gezinnen	0.0	-0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.1	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1
Overheidsschuld (in % van het BBP)	-0.1	-0.5	-0.9	-1.2	-1.3	-1.4	-1.5

TABEL F_IB.2

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "indirecte belastingen")
Aanpassing accijnstarieven
Cumulatieve financiering (ex-ante): 1,832 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	-0.1	-0.2	-0.3	-0.4	-0.4	-0.4
Private consumptie	0.0	-0.1	-0.3	-0.5	-0.6	-0.7	-0.7
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	-0.1	-0.2	-0.3	-0.5	-0.6	-0.6
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.3
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.3	-0.3	-0.3
Consumptieprijzen	0.1	0.4	0.6	0.8	0.9	1.0	1.0
Gezondheidsindex	0.0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.4	0.4
BBP deflator	0.0	0.2	0.4	0.6	0.8	0.8	0.9
Export deflator	0.0	0.1	0.1	0.2	0.3	0.3	0.3
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	- 400	-2 000	-4 700	-7 600	-10 500	-12 500
in %	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.3	-0.3
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	-0.1	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.1
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.1	0.2	0.3	0.3	0.4	0.4
Reële loonkost per werknemer (privésector)	-0.1	-0.3	-0.4	-0.5	-0.6	-0.6	-0.6
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.1	0.3	0.4	0.5	0.6	0.5
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	-0.1	-0.3	-0.4	-0.5	-0.6	-0.6	-0.6
Spaarquote van de gezinnen	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.2	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.2
Overheidsschuld (in % van het BBP)	-0.1	-0.4	-0.8	-1.2	-1.6	-1.9	-2.2

TABEL F_NA.0

Gereviseerde taxshiftscenario : bestedingen (luik "niet-arbeidsgebonden")
Totaal van de financiering m.b.t. niet-arbeidsgebonden maatregelen
Totale cumulatieve financiering (ex-ante): 1,709 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Private consumptie	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.3	-0.3	-0.3
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	-0.2	-0.5	-0.8	-0.9	-0.9	-0.9
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
BBP deflator	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2
Export deflator	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	- 300	-1 400	-4 100	-6 500	-7 800	-8 400
in %	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.2	-0.2
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	-0.1	-0.3	-0.4	-0.5	-0.4	-0.4	-0.4
Spaarquote van de gezinnen	0.0	-0.2	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.3	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.3	0.4	0.3	0.3	0.3	0.2
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	-0.4	-0.7	-1.1	-1.3	-1.7	-2.0

TABEL F_NA.1

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "niet-arbeidsgebonden")
Bestedigen gesimuleerd via belasting uit inkomsten uit kapitaal
Cumulatieve financiering (ex-ante): 0,661 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Private consumptie	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	-0.2	-0.2	-0.3	-0.3	-0.3
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
BBP deflator	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	0	- 400	-1 300	-2 100	-2 500	-2 900
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	-0.2	-0.3	-0.3	-0.3	-0.3	-0.3
Spaarquote van de gezinnen	0.0	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	-0.1	-0.3	-0.4	-0.5	-0.7	-0.8

TABEL F_NA.2

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "niet-arbeidsgebonden")
Bestedigen gesimuleerd via vennootschapsbelasting
Cumulatieve financiering (ex-ante): 0,758 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Private consumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	-0.1	-0.3	-0.5	-0.5	-0.5	-0.5
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	- 100	- 500	-1 600	-2 500	-3 200	-3 500
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	-0.2	-0.4	-0.6	-0.7	-0.9	-1.0

TABEL F_NA.3

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "niet-arbeidsgebonden")
Niet-indexering fiscale uitgaven
Cumulatieve financiering (ex-ante): 0,272 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.2	-0.2	-0.1
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	- 200	- 500	-1 100	-1 800	-2 000	-1 900
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2

TABEL F_NA.4

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "niet-arbeidsgebonden")
Griffierechten
Cumulatieve financiering (ex-ante): 0,019 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	0	0	- 100	- 100	- 100	- 100
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

TABEL F_ONF

Gereviseerde taxshiftscenario: bestedingen (luik "overige netto-financieringsmaatregelen")
Overige netto financieringsmaatregelen
Cumulatieve financiering (ex-ante): 0,110 miljard euro (fasering: zie bijlage 1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Procentuele afwijkingen van een basisscenario

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0	0	0	0	0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2

Vergelijking van de herziene taxshiftversie met een versie van de *taxshift* van november 2015, zonder de welvaartsenveloppe (€ 1,913 miljard)

Deze bijlage bevat een gedetailleerde vergelijking van het verschil tussen de nieuwe versie van de taxshift en een alternatieve versie die overeenstemt met de taxshift van november 2015, waarbij geen rekening gehouden wordt met de maatregel 'verhoging van de welvaartsenveloppe…' (rubriek B_K.2). Ook het verschil in de macro-economische impact op de Belgische economie, zoals dat wordt geëvalueerd op basis van het macro-economisch kwartaalmodel van de Nationale Bank van België, wordt daarbij snel geschetst. Alle verderop volgende tabellen geven slechts het verschil weer tussen het geheel aan begrotingsmaatregelen in beide versies en moeten bijgevolg worden gelezen als (taxshift nieuwe simulatie – taxshift november 2015 zonder B_K.2).

Tabel 26.1 hieronder toont dat beide beschouwde scenario's grotendeels gelijk lopen, met een ex ante verschil in te financieren saldo van slechts € 2 miljoen.

Dat € 2 miljoen belopend verschil in netto te financieren saldo brengt, zoals verwacht, slechts minieme en niet-significante verschillen teweeg in de macro-economische effecten van de twee beschouwde scenario's, zoals blijkt uit Tabel 26.2 hieronder. De lijn 'private werkgelegenheid' biedt het beste inzicht in het verschil tussen de gecumuleerde effecten van elk scenario.

Dankzij de € 31 miljoen belopende intensivering van de maatregelen met betrekking tot de koopkracht kunnen slechts 100 extra arbeidsplaatsen worden gecreëerd, terwijl de € 226 miljoen belopende vermindering van de financiering van de maatregelen met betrekking tot het concurrentievermogen een beperkte werkgelegenheidscreatie met zich brengt van 600 eenheden. Inzake financiering berust het nieuwe scenario op een lichte verhoging van de indirecte belastingen (€ 89 miljoen) en van de personenbelasting (€ 169 miljoen) en op een relatief forsere verlaging van de belastinginningen bij de ondernemingen (€ 289 miljoen) en op de inkomsten uit kapitaal (€ 268 miljoen). De indirecte belastingen beïnvloeden rechtstreeks de consumptieprijzen en de koopkracht van de huishoudens, met een relatief belangrijke afgeleide impact op de reële bedrijvigheid en op de werkgelegenheid. De maatregelen ten gunste van de ondernemingen en de aandeelhouders beïnvloeden de reële economie doordat ze de bedrijfsinvesteringen stimuleren. Het aandeel van deze laatste in de economie is driemaal kleiner dan dat van de consumptie, en het effect van een dergelijke maatregel op de reële economie en op de werkgelegenheid volgt uiteraard die verhouding.

Tabel 26.3, ten slotte, geeft meer gedetailleerd in de tijd het totale verschil weer tussen de impact van de twee beschouwde scenario's. Het blijkt dat de relatieve kosten in termen van reële bedrijvigheid en werkgelegenheid van de nieuwe variante van de taxshift tegen 2019 maximaal zullen zijn, terwijl het relatieve heilzame effect ervan voor de overheidsfinanciën vanaf 2016 zijn hoogtepunt bereikt en vanaf 2019 licht zal verzwakken.

Tabel 26.1 Vergelijking tussen het gereviseerde taxshiftscenario en het taxshift scenario van november 2015 zonder "welvaartsenveloppe"

(absolute verschillen)

BESTEDINGEN (miljoen €)								TABEL
Koopkracht								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
Belastingvrije som, 30% schijf, 45% grens, forf. beroepskosten en anticipatieve heffing pensioensparen	0	- 115	0	152	91	0	128	B_K.1
Verhoging welvaartsenveloppe en bestrijding fisc. pensioenval en sociale correctie van de taksshift							0	B_K.2
Verhoging aftrek forfaitaire beroepskosten	- 30	- 34	0	0	0	0	- 64	B_K.3
Sociale en fiscale werkbonus	- 12	- 107	- 1	- 1	- 49	- 1	- 171	B_K.4
Zelfstandigen	35	45	58	0	0	0	138	B_K.5
TE FINANCIEREN TOTAAL: koopkracht	- 7	- 211	57	151	42	- 1	31	B_K
Competitiviteit								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
25% werkgeversbijdrage	0	20	0	0	0	0	20	B_C.1
Investeringsaftrek, lagere lasten eerste aanwervingen, ...	0	0	0	0	0	0	0	B_C.2
Aanslag geheime commissielonen en stimuli voor nieuwe tech. en starts-up	- 111	- 121	- 3	- 3	- 4	- 4	- 246	B_C.3
TE FINANCIEREN TOTAAL: competitiviteit	- 111	- 101	- 3	- 3	- 4	- 4	- 226	B_C
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
TOTAAL TE FINANCIEREN: koopkracht + competitiviteit	- 118	- 312	54	148	39	- 5	- 194	B
FINANCIERING (miljoen €)								
BTW en accijnzen								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
BTW	- 98	169	78	0	0	0	149	F_IB.1
21% btw op elektriciteit	*-98*	*169*	*78*	*0*	*0*	*0*	*149*	
Harmonisering (BTW renovatie, ...)	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	
Accijnzen	0	110	- 112	- 6	15	- 67	- 60	F_IB.2
diesel	*0*	*153*	*-94*	*-17*	*0*	*0*	*42*	
tabak	*0*	*-40*	*-56*	*-55*	*-32*	*-9*	*- 192*	
drank	*0*	*-12*	*-7*	*-6*	*-7*	*-8*	*- 40*	
gezondheidstax	*0*	*-4*	*-50*	*-50*	*-50*	*-50*	*- 204*	
indexering accijnzen	*0*	*13*	*95*	*122*	*104*	*0*	*334*	
FINANCIERINGSTOTAAL: indirecte belastingen	- 98	279	- 34	- 6	15	- 67	89	F_IB
Niet-arbeidsgebonden								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
Belasting op inkomsten uit kapitaal	- 80	- 55	- 133	0	0	0	- 268	F_NA.1
Doorkijkbelasting	*0*	*-80*	*0*	*0*	*0*	*0*	*- 80*	
Roerende voorheffing 27% (alles wat aan 25% is)	*0*	*109*	*-183*	*0*	*0*	*0*	*- 74*	
Verhoging beurstaks	*-80*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*- 80*	
Speculatiebelasting	*0*	*-84*	*50*	*0*	*0*	*0*	*- 34*	
Vermindering vrijstellingen roerende voorheffing	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	
Vennootschapsbelasting	- 80	- 148	79	- 36	- 44	- 60	- 289	F_NA.2
Liquidatiebonus	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	
Intercommunales	*-30*	*16*	*14*	*0*	*0*	*0*	*0*	
Bijdrage financiële sector + fraude bestrijding	*0*	*35*	*-35*	*0*	*0*	*0*	*0*	
Karaattaks	*-50*	*51*	*0*	*0*	*0*	*0*	*1*	
Investeringsvehikels	*0*	*-250*	*100*	*-36*	*-44*	*-60*	*- 290*	
Personenbelasting								
Niet-index. Fisc. uitgaven + fraude bestrijding	31	43	52	166	- 128	0	163	F_NA.3
Indirecte belasting								
Griffierechten	- 15	6	5	2	1	0	- 1	F_NA.4
FINANCIERINGSTOTAAL: niet-arbeidsgebonden maatregelen	- 144	- 154	3	132	- 171	- 60	- 395	F_NA
Overige netto-financieringsmaatregelen								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
dividend NBB		150	-150				0	
Belfius dividenden		75	75				150	
Rente Nationale Loterij	10	20					30	
BTW sociale woningen en scholen		- 100	10	10	10		- 70	
FINANCIERINGSTOTAAL: overige maatregelen	10	145	- 65	10	10	0	110	F_ONF
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
TOTALE FINANCIERING: BTW, acc., niet-arbeidsgeb. en overige	- 232	270	- 96	136	- 146	- 127	- 196	F
NIET GEFINANCIERD SALDO (miljoen €)								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020 CUM	
	114	- 582	150	12	185	122	2	B - F

Tabel 26.2 Vergelijking tussen het gereviseerde taxshiftscenario en het scenario van november 2015 zonder "welvaartsenveloppe"

Absolute verschillen m.b.t. de cumulatieve macro-economische impact na 7 jaar
Totaal van alle bestedings- en financieringsinitiatieven, opgesplitst naar belangrijke categorieën
Verschil van het niet gefinancierd cumulatief saldo van (ex-ante) bestedingen en financieringen: 0,002 miljard euro (fasering: zie Tabel 26.1)

Absolute verschillen in pp

	BESTEDINGEN			FINANCIERING				SALDO
	Koopkracht	Compet.	Totaal	Ind bel.	Niet-arb.geb.	Netto-overige	Totaal	Best. - Fin.
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	-0.2	-0.1	0.0	0.2	0.0	0.2	0.1
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
BBP deflator	0.0	0.0	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.1	0.1
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid								
in eenheden	100.0	-600.0	- 500	-1900.0	1000.0	0.0	- 900	-1 400
in %	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Werkgelegenheid in de overheidssector								
in eenheden	0.0	0.0	0	0.0	0.0	0.0	0	0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.1	0.1
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Spaarquote van de gezinnen	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	-0.1	0.0	-0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	-0.3	-0.4	-0.2	0.5	-0.1	0.3	-0.1

Tabel 26.3 Vergelijking tussen het gereviseerde taxshiftscenario en het scenario van november 2015 zonder "welvaartsenveloppe"

Absolute verschillen m.b.t. de cumulatieve macro-economische impact
Totaal van alle bestedings- en financieringsinitiatieven
Verschil van het niet gefinancierd cumulatief saldo van (ex-ante) bestedingen en financieringen: 0,002 miljard euro (fasering: zie Tabel 26.1)

Macro-economische impact (cumulatieve groeiverschillen vanaf 2015)

Absolute verschillen in pp

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BBP (reëel)	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0
Private consumptie	0.0	0.0	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	0.0
Overheidsconsumptie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto investeringen in vast kapitaal	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.1
Uitvoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Invoer van goederen en diensten	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Consumptieprijzen	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Gezondheidsindex	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
BBP deflator	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
Export deflator	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Private werkgelegenheid							
in eenheden	0.0	100.0	-600.0	-1800.0	-2300.0	-2000.0	-1400.0
in %	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0
Werkgelegenheid in de overheidssector							
in eenheden	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Productiviteit (privésector)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Nominale loonkost per uur (privésector)	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
Reële loonkost per werknemer (privésector)	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Loonkost per eenheid product (privésector)	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Reëel beschikbaar inkomen van de gezinnen	0.0	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0
Spaarquote van de gezinnen	0.0	-0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0
Overheidsontvangsten (in % van het BBP)	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsuitgaven (in % van het BBP)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Primair saldo (in % van het BBP, niet gecumul.)	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Overheidsschuld (in % van het BBP)	0.0	-0.2	-0.1	-0.2	-0.1	-0.1	-0.1

Ex ante impact van de taxshift op het financieringssaldo

	In miljoenen euro's							In % bbp						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Entiteit I	59	-799	-178	-1.420	-2.940	-3.492	-3.317	0,01	-0,19	-0,04	-0,32	-0,63	-0,73	-0,65
Entiteit II	0	-79	-400	-589	-858	-1.294	-1.469	0	-0,02	-0,09	-0,13	-0,19	-0,27	-0,30
Gemeenschappen en Gewesten	0	-65	-323	-458	-680	-1.015	-1.138	0	-0,02	-0,07	-0,10	-0,15	-0,21	-0,23
Vlaamse Gemeenschap	0	-42	-207	-293	-435	-650	-728	0	-0,01	-0,05	-0,07	-0,09	-0,14	-0,15
Franse Gemeenschap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Duitstalige Gemeenschap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Waals Gewest	0	-19	-92	-130	-194	-289	-324	0	-0,00	-0,02	-0,03	-0,04	-0,06	-0,07
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0	-5	-24	-34	-51	-76	-85	0	-0,00	-0,01	-0,01	-0,01	-0,02	-0,02
Gemeenschappelijke gemeenschapscommissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Franse Gemeenschapscommissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlaamse Gemeenschapscommissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokale overheid	0	-14	-76	-131	-178	-279	-331	0	-0,00	-0,02	-0,03	-0,04	-0,06	-0,07
Gezamenlijke overheid	59	-877	-578	-2.008	-3.798	-4.786	-4.786	0,01	-0,21	-0,13	-0,45	-0,82	-1,00	-0,95

Ex post impact van de taxshift op het primaire saldo

	In miljoenen euro's							In % bbp						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Entiteit I	-94	-450	443	-487	-1.621	-431	179	-0,02	-0,11	0,10	-0,11	-0,35	-0,09	0,04
Entiteit II	-20	37	-174	-230	-373	-704	-806	-0,00	0,01	-0,04	-0,05	-0,08	-0,15	-0,16
Gemeenschappen en Gewesten	-11	92	-53	-60	-175	-446	-541	-0,00	0,02	-0,01	-0,01	-0,04	-0,09	-0,11
Vlaamse Gemeenschap	-6	49	-51	-63	-143	-321	-384	-0,00	0,01	-0,01	-0,01	-0,03	-0,07	-0,08
Franse Gemeenschap	-3	50	83	118	148	166	171	-0,00	0,01	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03
Duitstalige Gemeenschap	0	1	2	2	3	3	3	-0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Waals Gewest	-1	-11	-76	-104	-158	-248	-277	-0,00	-0,00	-0,02	-0,02	-0,03	-0,05	-0,06
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	-1	-3	-19	-25	-38	-59	-65	-0,00	-0,00	-0,00	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Gemeenschappelijke gemeenschapscommissie	0	6	9	11	13	12	10	-0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Franse Gemeenschapscommissie	0	0	0	0	1	1	1	-0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vlaamse Gemeenschapscommissie	0	0	0	0	0	0	0	-0,00	-0,00	-0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lokale overheid	-9	-56	-121	-169	-198	-258	-265	-0,00	-0,01	-0,03	-0,04	-0,04	-0,05	-0,05
Gezamenlijke overheid	-114	-413	269	-716	-1.994	-1.135	-627	-0,03	-0,10	0,06	-0,16	-0,43	-0,24	-0,13

Ex post impact van de taxshift op de overheidsontvangsten

	In miljoenen euro's							In % bbp						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Entiteit I	-89	-416	483	-584	-1.996	-1.093	-627	-0,02	-0,10	0,11	-0,13	-0,43	-0,23	-0,13
Entiteit II	0	132	-65	-124	-301	-716	-914	0	0,03	-0,01	-0,03	-0,07	-0,15	-0,19
Gemeenschappen en Gewesten	0	145	7	-2	-136	-453	-601	0	0,03	0,00	-0,00	-0,03	-0,09	-0,12
Vlaamse Gemeenschap	0	79	-17	-30	-121	-325	-418	0	0,02	-0,00	-0,01	-0,03	-0,07	-0,08
Franse Gemeenschap	0	65	101	135	160	164	154	0	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03
Duitstalige Gemeenschap	0	1	2	2	3	3	3	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Waals Gewest	0	-7	-72	-100	-155	-248	-282	0	-0,00	-0,02	-0,02	-0,03	-0,05	-0,06
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0	0	-16	-22	-36	-60	-69	0	0,00	-0,00	-0,00	-0,01	-0,01	-0,01
Gemeenschappelijke gemeenschapscommissie	0	6	9	11	13	12	10	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Franse Gemeenschapscommissie	0	0	1	1	1	1	1	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vlaamse Gemeenschapscommissie	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lokale overheid	0	-13	-72	-122	-166	-263	-313	0	-0,00	-0,02	-0,03	-0,04	-0,06	-0,06
Gezamenlijke overheid	-89	-284	419	-708	-2.298	-1.809	-1.541	-0,02	-0,07	0,10	-0,16	-0,50	-0,38	-0,31

Ex post impact van de taxshift op de overheidsuitgaven

	In miljoenen euro's							In % bbp						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Entiteit I	5	34	41	-98	-375	-662	-805	0,00	0,01	0,01	-0,02	-0,08	-0,14	-0,16
Entiteit II	20	95	109	106	72	-12	-109	0,00	0,02	0,03	0,02	0,02	-0,00	-0,02
Gemeenschappen en Gewesten	11	52	60	58	39	-6	-60	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	-0,00	-0,01
Vlaamse Gemeenschap	6	29	34	33	22	-4	-33	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	-0,00	-0,01
Franse Gemeenschap	3	15	17	17	11	-2	-17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00
Duitstalige Gemeenschap	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00
Waals Gewest	1	4	5	4	3	0	-4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1	3	3	3	2	0	-3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00
Gemeenschappelijke gemeenschapscommissie	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00
Franse Gemeenschapscommissie	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00
Vlaamse Gemeenschapscommissie	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,00	-0,00
Lokale overheid	9	43	49	48	32	-5	-49	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	-0,00	-0,01
Gezamenlijke overheid	25	129	150	8	-304	-673	-914	0,01	0,03	0,03	0,00	-0,07	-0,14	-0,19

Enkele belangrijke verschillen tussen het Noname-model en het Hermes-model

Een essentieel verschil tussen het Noname-model en het Hermes-model betreft hun respectieve eigenschappen op lange termijn.

Noname behoort tot de econometrische modellen waarin de economische subjecten in een dynamische omgeving hun beslissingen op optimale wijze nemen. In tegenstelling tot de meer traditionele macro-economische modellen, wordt een expliciet onderscheid gemaakt tussen de anticipaties en de vertragingen die het gevolg zijn van de aanpassingskosten. Die eigenschap maakt het Noname-model minder onderhevig aan de Lucas-kritiek, terwijl het goed in overeenstemming blijft met de gegevens. Noname convergeert bovendien naar een stationair evenwicht op lange termijn. De relaties die dat evenwicht bepalen, worden econometrisch geraamd of gekalibreerd op basis van de gegevens van de nationale rekeningen en van de input-outputtabellen.[5]

Hermes behoort tot de econometrische modellen op korte-middellange termijn die dit type eigenschappen slechts in geringe mate vertonen. Die keuzen impliceren dat in het Hermes-model de gedragingen op korte-middellange termijn slechts weinig worden omgebogen door evenwichtsrelaties op lange termijn. De beide benaderingen zijn volkomen verdedigbaar en verschillen dus inzake het gewicht dat aan die evenwichten wordt toegekend. Hoewel de modellen een verschillende langetermijnelasticiteit hebben, zullen de – op korte termijn wellicht beperkte - effecten ervan op langere termijn uiteraard duidelijker voelbaar zijn. Bijvoorbeeld: in het geval van de prijselasticiteit van de uitvoer, stabiliseert de waarde van die elasticiteit zich op termijn, afhankelijk van de beschouwde branche, in het Hermes-model binnen een vork van 0,5 tot 0,9, terwijl ze in het Noname-model op 1 uitkomt.

Andere verschillen tussen de beide modellen zijn onder meer :

- het Noname-model kan worden gebruikt volgens verschillende samenstellingswijzen van de vooruitzichten, terwijl het Hermes-model slechts adaptieve vooruitzichten omvat;
- het Noname-model is een kwartaalmodel, terwijl het Hermes-model een eenjarig model is;
- het Noname-model is een model met een geaggregeerde productiesector. Het Hermes-model is een sectorspecifiek model, met 16 verschillende bedrijfstakken;
- het Hermes-model houdt rekening met productiefuncties met vier factoren (twee primaire factoren, intermediaire consumptie en energie). Het Noname-model, dat de toegevoegde waarde van de Belgische economie modelleert, bevat een productiefunctie met twee factoren;
- het Hermes-model bevat een allocatiemodule van de gezinsconsumptie (op basis waarvan de substituties tussen de consumptiecategorieën kunnen worden bestudeerd);…

Deze laatste drie elementen kunnen in het Hermes-model het efficiëntieverschil tussen gerichte en algemene maatregelen vergroten, met name vanwege de subsitutieverschijnselen: de heffingsverminderingen zullen aan de werkgelegenheidscreatie duidelijk ten goede komen en de financieringsmaatregelen zullen de vernietiging van werkgelegenheid verminderen. Bijvoorbeeld: voor maatregelen met betrekking tot de accijnzen (gerichte maatregelen), zullen de negatieve effecten die gepaard gaan met de verhogingen van die accijnzen afgezwakt worden ten opzichte van de effecten die worden vastgesteld bij een niet-gerichte maatregel, dit vanwege onder meer de substitutie-effecten die een rol spelen in de allocatiemodule van de particuliere consumptie.

[5] Bijvoorbeeld: de technische vooruitgang, de substitutie-elasticiteit kapitaal-arbeid, de consumptieneiging van het menselijk vermogen, …worden geraamd, terwijl het invoergehalte van de componenten van de finale vraag of het aandeel van de niet internationaal verhandelde goederen berekend worden op basis van de input-outputtabellen.